

Barnerettighetsvurdering

Oppdatert februar 2026

Foto: Stockbilder

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning.....	2
2.0 Barns interesser.....	4
2.1 Barns medvirkning og mening.....	4
2.2 Fysiske påvirkningsfaktorer rundt barns miljø og sikkerhet	7
2.3 Barns sårbarhet	7
2.4 Barns rett til utdanning	9
3.0 Vurderinger	10
3.1 Fysiske påvirkningsfaktorer rundt barns miljø og sikkerhet	10
3.2 Barns sårbarhet	12
3.3 Barns rett til utdanning	14
4.0 Avveining mot andre hensyn.....	18
4.1 Økonomisk bærekraft	18
4.2 Tilgang på personell	18
4.3 Bærekraftig bruk og vedlikehold av bygg og infrastruktur	19
4.4 Vekstkraft og attraktivitet	19
5.0 Sammenfatning og konklusjon.....	20

1.0 Innledning

Denne rapporten er en oppdatering og sammenfatning av tidligere barnerettighetsvurdering. Den ser overordnet på hva som er til barnas beste ved en endring i oppvekststrukturen, og vurderer hvilke konsekvenser en endring i oppvekststruktur kan få for barn i kommunen. Kommunedirektørens innstilling, samt tidligere gjennomførte vurderinger, er lagt til grunn for analysen av mulige konsekvenser for barn og unge.

Det har vært en lang prosess, der mange nye forslag og kombinasjoner har kommet til underveis. De reviderte forslagene har gjort det nødvendig å gjennomføre nye runder med medvirkning, både for å sikre at barnets beste ivaretas i prosessen og at barn får mulighet til å bli hørt og komme med sine perspektiver.

Barn og unges innspill til forslaget som nå ligger i kommunedirektørens innstilling, er oppsummert i rapporten, «*Barns synspunkter – delprosess 3 - medvirkning og høring*». Dokumentet samler og systematiserer innspill som har kommet fram gjennom medvirkningsaktivitetene, og gir et bilde av hvilke behov, tanker og forslag barn og unge har kommet med.

Proessen har utviklet seg i takt med nye innspill, og av hensyn til å tilpasse prosessen barnets beste er det gjort ytterligere vurderinger og utredninger.

Denne rapporten bygger dermed videre på delprosesser og vurderinger som er gjort gjennom hele arbeidet. I tillegg blir det som er spesielt relevant for kommunedirektørens innstilling løftet fram.

Følgende dokumenter inngår også i det samlede kunnskapsgrunnlaget som rapporten bygger på, og dekker teorigrunnlag, medvirkning og faglige vurderinger:

- ✓ Medvirkning barn og unge. Delprosess 1
- ✓ Barns synspunkter Oppvekststruktur i Rana kommune. Medvirkning 2 – skoler.
- ✓ Alternativer som er vurdert
- ✓ Barn og unges tilbakemeldinger knyttet til utvalgte alternativer
- ✓ Rapport fra Menon
- ✓ Skoleskyss fremtidens oppvekststruktur
- ✓ Barnerettighetsvurdering av 01.06.2025

Samlet utgjør dokumentene, i tillegg til de faglige vurderingene som kommer frem ellers i saken, den helhetlige barnerettighetsvurderingen.

Kommunaldirektørens innstilling. Alternativ A

Skole	Anbefaling	Iverksetting
Skonseng barneskole	Legges ned og elevene flyttes til Storforshei og Gruben.	Høsten 2026
Storforshei barne- og ungdomsskole*	Barneskole for 125 elever, og ungdomsskole for inntil 90 elever i modulbygg.	Høsten 2026
Selfors barneskole	Legges ned og elevene flyttes til Lyngheim	Høsten 2026
Ytteren barneskole	Etablere flerbrukshus med barneskole for 175 elever, barnehage med 154 plasser, ressursenhet for barnehage, spesialpedagogisk enhet for barnehage, PPT og fritidsklubb.	Høsten 2026
Gruben skole	Det etableres ressursenhet for elever med særlig behov for skjerming.	Høsten 2026
Lyngheim	Flyttes til dagens Rana ungdomsskole avd. Mo.	Høsten 2028
Rana ungdomsskole	Elevene samlokaliseres ved Moheia, med spesialrom på Mo.	Høsten 2028

Barnehage	Anbefaling	Iverksetting
Ytteren miljøbarnehage	Legges ned og barna flytter til Ytteren flerbrukshus.	Høsten 2026
Revelheia barnehage	Legges ned og barna flytter til Ytteren flerbrukshus.	Høsten 2026
Nye tiltak barnehage	I budsjett for 2028 og økonomiplan 2028 – 2031 tas det stilling til om Englia barnehage og en av sentrumsbarnehagene skal få utvidet kapasitet, eller om Selfors skal renoveres.	Høsten 2028

- Dersom det etableres privatskole på Skonseng, legges Storforshei barneskole- og ungdomsskole ned og elevene flyttes til Gruben eller Lyngheim

To skoler legges ned, to barnehager legges ned, det etableres ressursenheter for barnehagebarn og elever med særlige behov og et flerbrukshus med ny barnehage.

Fysiske og praktiske konsekvenser for barn og unge:

- Elevene på Storforshei skolekrets får oppdatert sitt skolebygg til en moderne standard. Dagens lokaler er i dårlig forfatning.

- Elever som i dag tilhører Skonseng skolekrets må bytte skole til Storforshei og Gruben skolekrets.
 - Elever og ansatte som i dag er på samme skole splittes opp
 - Lengre busstur for en del elever enn i dag
 - Elever som tidligere har kunnet sykle eller gå til skolen vil måtte benytte skoleskyss
- Elever som i dag tilhører Ytteren skolekrets splittes opp. En del av elevene blir igjen ved skolen, mens andre elever må bytte skole til Båsmo skole.
- Elevene ved Selfors barneskole må bytte skole til Lyngheim
- Skolene Båsmo, Gruben, Lyngheim og Storforshei utvides og skal ta imot flere elever
- Barnehagebarn i Ytteren miljøbarnehage og Revelheia barnehage må bytte barnehage til en større barnehage i Ytteren flerbrukshus.
- For familiene til barna i Revelheia barnehage medfører flyttingen økt reisevei til og fra barnehagen.
- Opprettelsen av ressursenhetene vil gi barn med særskilte behov tilgang til tilpasset miljø, tilrettelagt opplæringstilbud og personal med spesialkompetanse, samtidig som enkelte barn og familier vil få lengre reisevei.
- Etablering av flerbrukshus vil kunne styrke tverrfaglig samarbeid mellom tjenestene, og gi barn og unge tilgang til helhetlige og tilrettelagte tjenester.

2.0 Barns interesser

2.1 Barns medvirkning og mening

Barns medvirkning og barns beste skal trekkes inn fra starten av og vises gjennomgående i saksbehandlingen av saken.¹

Følgende er gjennomført for å sikre at barns synspunkter innhentes gjennomgående og at innspillene innarbeides i prosessene:

Delprosess 1

Høring av barn i barnehage og skoleelever, se vedlegg «Medvirkning barn og unge, delprosess 1» for Teorigrunnlag, beskrivelse av medvirkning, innspill og vurderinger der.

Generelle anbefalinger som ble gitt til prosessen:

- Løsninger som sikrer en god fordeling av de tilgjengelige ressursene, bør velges slik at:
 - Alle barn i kommunen møter nok bemanning i henhold til gjeldende regelverk, og enhetene har det handlingsrommet som trengs for å kunne jobbe forebyggende og med tilpasset opplæring i skoler og barnehager.

¹ Utdanningsdirektoratet 2017 - Veiledning til bruk av barnekonvensjonen i saksbehandlingen, side 5

- Kommunen kan opprettholde nødvendige støttetjenester i laget rundt barn slik at barn og unge sikres skolehelsetjenester, støtte til familien og individuell tilrettelegging ved behov for dette. Alle barn som har opplevd noe vanskelig eller skadelig, har rett til hjelp.
- Barn med særlige behov får riktig tilrettelegging. Herunder individuelt tilrettelagt opplæring, tilpassede læringsressurser, støttepersonell og universell utforming av byggene.
- Skolebarn og barnehagebarn bør ha tilgang på kvalifiserte pedagoger, oppdaterte læremidler og et trygt læringsmiljø for å sikre kvalitet i tilbudet.
- Barns fritidstilbud er også av betydning selv om dette ikke er lovpålagt og ikke omhandler retten til utdanning. Barn har rett til lek, fritid og hvile, og til å delta i kunst- og kulturliv
- Avstanden mellom skolen og barnas hjem bør hensyntas når en ser på hvilke skoler som velges i en strukturendring. Kortest mulig reisevei kan bidra til en god balanse mellom skole, lek og fritid.
- Valg av struktur bør være bærekraftig både økonomisk og sosialt, slik at det blir stabilitet og ro til arbeid med kvalitet. Når endringer først er besluttet anbefales en snarlig iverksettelse. Lange perioder med usikkerhet er ikke i barnas interesse.
- Endring i strukturen vil kreve gode overgangsplaner for alle barn og elever som blir berørt. Barn og unge er opptatt av vennskap og relasjoner. Det er viktig å starte arbeidet med trygging og med å bygge relasjoner i forkant av endringen.
- Det frarådes å legge Rana voksenopplæring sammen med grunnskoleelever.

Hvordan har medvirkning 1 og vurderinger påvirket prosessen videre:

- Elevene på Rana ungdomsskole mener det er fullt i klasserommene og ved Storforshei og Utskarpen får mange elever lang reisetid til sentrum ved behov for skoleskyss. Elevmiljøet og tilgang på kompetanse ved skolene i Utskarpen og Storforshei er i dag tilstrekkelig til at ungdommenes perspektiver knyttet til lokaler, skoleskyss og fritid er tatt hensyn til.
- Hensynet til barns sikkerhet på skolevei ble medvirkende til at Lyngheim skole ikke ble anbefalt videre som alternativ for skolenedlegging.
- Forslag om sambruk mellom grunnskole og voksenopplæring ble lagt bort.

Delprosess 2

Høring av skoleelever knyttet til nye alternativer, se vedlegg «Barns synspunkter. Medvirkning 2-skoler» for beskrivelse av gjennomførte aktiviteter for å sikre medvirkning.

Hvordan har medvirkning og vurderinger påvirket prosessen videre:

- Forslag om å splitte opp Rana ungdomsskole ble frarådet

- Alternativ for barnehagestruktur hvor de enkelte kommunale barnehagene samlokaliseres med sine barneskoler ble frarådet
- Løsninger som i størst mulig grad overfører barn og ansatte samlet til et nytt sted ble anbefalt, da relasjoner og vennskap er viktig for barna. Barn i alle aldre har sagt at det er viktig for dem at relasjoner beholdes, både til andre barn og til voksne de kjenner godt fra før. Anbefalinger om å overføre barnehage- og skolebarn samlet til et nytt sted, i stedet for å splitte miljøene.

Delprosess 3 og offentlig høring

I forbindelse med at sak om oppvekststruktur ble sendt på høring desember 2025 er det gjort en systematisk gjennomgang av områdene hvor barna har medvirket så langt. Kartleggingen viser hvilke temaer barna allerede har fått medvirke og påvirke, og danner et grunnlag for vurdering av ytterligere tiltak for å styrke medvirkningen. Som en følge av dette er det vurdert behov for ytterligere delprosesser ved to enheter: Lyngheim barneskole og ved Yttern barneskole. Ved Lyngheim barneskole er ikke elevene tidligere hørt om nedleggelse av skolen. Ved Yttern barneskole er elevene tidligere hørt om at skolen skulle inngå som en del i et flerbrukshus, men da som en 1.-4.skole.

I høringsdokumentene er det forslått at Yttern barneskole videreføres som en parallells 1.-7.skole. Konsekvensene i de to modellene blir såpass ulike at det vurderes å utgjøre en vesentlig forskjell. Det er derfor gjennomført en ny medvirkningsprosess ved Lyngheim og Yttern skoler.

Oppsummering av det som kom frem er beskrevet i dokumentet «*Barn og unges tilbakemeldinger knyttet til høringsforslagene. Delprosess 3 - medvirkning*» I samme dokument har høringssvar som har kommet fra barn og unge lagt inn. I hovedsak kommer disse fra skolenes elevråd.

Det har videre vært anledning for alle barn, samt organisasjoner som elevråd og Ungdomsråd å gi sine innspill gjennom den offentlige høringen.

Elevene har kommet med følgende innspill som har påvirket videre utredning og endelig anbefaling

- Alle elever og klasser må ha faste egne klasserom
- Alternativ A Selfors til Lyngheim ivaretar i større grad behov for å overføre elever samlet enn alternativ B og C som er å spre Lyngheim

-

Sammenstilling av innspill fra barn og unge som i størst grad er berørt ([lenke](#))

2.2 Fysiske påvirkningsfaktorer rundt barns miljø og sikkerhet

Fysisk miljø - bygningsmasse, inneklima og utemiljø.

Barnehagens- og skolens fysiske miljø, inkludert utformingen av bygg og uteareal, er en viktig del av læringsmiljøet for barna. Læringslokalene skal ha gode lysforhold, god ventilasjon og minimalt med støy fra omgivelser og andre barn. Det skal også være et godt inneklima, og toaletter og garderober skal tilfredsstille lovkrav samt opprettholde høy standard og hygiene. Kommunen må kunne dokumentere at det fysiske miljøet oppfyller kravene i «Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og fritidsordninger».

Et godt utemiljø for barn og unge er et sted som fremmer lek, læring, sosialt samspill og fysisk aktivitet, samtidig som det er trygt, inkluderende og stimulerende.

Kommunen vurderer at det er til barns beste at lokaler og utearealer er i god teknisk stand, ivaretar lovkrav og at de har en utforming som legger til rette for moderne pedagogisk aktivitet.

Reisevei

Kommunen vurderer at sikker transport og kortest mulig reisevei vil være til barns beste.

Skolevei

Barn i trafikken har spesielle behov og utfordringer. De kan være impulsive og lett distraherete, noe som gjør det vanskelig for dem å forutse farer. Evnen til å tolke visuelle og auditive signaler er ikke fullt utviklet, noe som påvirker deres evne til å bedømme avstand og fart. Barns lave høyde gjør det vanskelig både for dem å se over hindringer og for bilførere å se dem. Yngre barn tenker konkret og har problemer med å overføre erfaringer fra én situasjon til en annen. Trafikale forhold på skoleveien og rundt skolebygg har stor betydning for barns sikkerhet, og barn trenger opplæring og øving for å lære å ferdes i trafikken.

Kommunen vurderer at trygg og sikker skolevei er til barns beste. I tillegg ses det som, viktig at barn får opplæring og øvelse i å orienteres seg forsvarlig i trafikkbildet.

2.3 Barns sårbarhet

Tilhørighet

For barn og unge er det avgjørende å føle tilhørighet i en gruppe hvor de har venner og opplever sosial deltakelse og interaksjon. Det er viktig for barnet å utvikle den sosiale

kompetansen som er nødvendig for å kunne etablere vennskap. Barn og unges deltakelse i fellesskapet med jevnaldrende spiller en betydelig rolle i utviklingen av deres identitet.

Barn og unge har også tilhørighet til sine lokalsamfunn, som kan tilby ressurser som fritidsaktiviteter, kulturtilbud og læringsmuligheter som beriker barnas hverdag og utdanning.

Lokalsamfunn er forskjellige, og hva som oppleves som lokalt for et barn varierer med barnets alder og utvikling.

Kommunen vurderer at det er til barns beste å være inkludert i en gruppe hvor de har venner og at de har mulighet til å være en aktiv del av sine lokalsamfunn.

Nærhet til hjemmet.

Kort avstand mellom hjem og barnehage/skole betyr mindre tid brukt på transport og gir barna mulighet til å gå eller sykle til skolen. Dette gir mer tid til lek, læring og hvile, samtidig som det kan redusere stress og fremme fysisk aktivitet.

Kommunen vurderer at kort skolevei og mulighet for fysisk aktivitet på vei til og fra barnehage og skolen er til barns beste.

Oppvekst og læringsmiljø

Læringsmiljøet i barnehage og skole omfatter de faktorene som påvirker barns faglige-, sosiale- og emosjonelle utvikling, samt deres trivsel i hverdagen. Disse faktorene inkluderer vennskap og relasjoner med andre barn og ansatte, samarbeid med hjemmet, samarbeid med lokalsamfunnet, samt det fysiske miljøet.

Et støttende og inkluderende miljø fremmer barns læring, trivsel, helse og utvikling. Hvor godt barnehagen eller skolen lykkes med dette avhenger av flere faktorer, men er uavhengig av lokalisering og størrelse.

Kommunen vurderer at miljø og kultur i barnehage og skole er avgjørende for barns trivsel, og et godt fysisk og psykisk miljø er derfor til barns beste.

Barn med særlige behov

Barn med særlige behov er ikke en ensartet gruppe. Momenter som vurderes for barn og unge generelt vil også være gjeldende for denne gruppen. I tillegg må man være særlig oppmerksom knyttet til overganger for disse barna. Der det er mulig bør kontinuitetsbærere følge barnet gjennom overgangen, eksempelvis med at ansvarlig personell følger med. Gode individuelle overgangsplaner vil også være viktig for mange, uansett struktur. Størst mulig stabilitet og kontinuitet i hverdagen vil være til disse barnas beste.

2.4 Barns rett til utdanning

Barnevennlig fysisk miljø

Et barnevennlig fysisk miljø omfatter sikre og godt vedlikeholdte lekeområder, og fasiliteter som beskytter mot farer. Det inkluderer også stimulerende omgivelser som oppmuntrer til lek, læring og utforskning, med variert og alderstilpasset materiell. Et barnevennlig fysisk miljø sikrer at alle barn, uavhengig av bakgrunn eller evner, føler seg inkludert og har mulighet til å delta i aktiviteter.

Et barnevennlig fysisk miljø fremmer sikkerhet, lek, læring, utforskning og inkludering. Kommunen vurderer at et slikt miljø er til barnets beste.

Pedagogisk fagmiljø

Personalet i barnehager og skoler må ha nødvendig pedagogisk kompetanse for å kunne følge opp hvert enkelt barn og oppfylle rammeplanens og læreplanens intensjoner og krav.

I barnehagen er barnehagelærere spesielt utdannet til å ivareta barnehagens oppgaver, og de er derfor sentrale i barnehagens virksomhet. Barnehagelæreren har kunnskap om hvordan man kan tilrettelegge for et stimulerende miljø som støtter barns lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Rammeplanen for barnehagen beskriver barnehagelæreren som nøkkelpersonen for å iverksette, lede, veilede og følge opp det pedagogiske arbeidet. Barnehagelærere bidrar til et bedre læringsmiljø, bedre relasjoner mellom barn og ansatte, og bedre relasjoner barna imellom.

I skolen har lærerne utdanning og kompetanse til å ivareta skolens oppdrag slik det er beskrevet i læreplanverket. Læreren har ansvar for å planlegge, gjennomføre og vurdere undervisningen, og for å lede læringsarbeidet i klassen. Kvaliteten på undervisningen og lærerens evne til å lede læringen har stor innvirkning på elevenes læringsresultater. For at læreren skal kunne utvikle sin kompetanse som fagperson og klasseleder, er det viktig at han eller hun er tilknyttet et fagmiljø som samarbeider om felles utfordringer. Dette fremmer samhandling, deling og utvikling av god pedagogisk praksis.

Tilstrekkelig tilgang på utdannet pedagogisk personell vil være til det beste for barn.

Undervisning- og læringsformer.

Nasjonale retningslinjer, herunder rammeplan for barnehagen og læreplan for skolen, gir føringene for hva barn og unge skal lære og hvordan aktivitet og undervisning skal

gjennomføres. Bygg og utemiljøenes utforming, læringsmateriell, teknologi og fasiliteter påvirker også hvilke metoder som kan brukes. Pedagogens faglige og pedagogiske kompetanse er også avgjørende for valg av metode og evne til å tilpasse for barnas behov.

Moderne og fleksible skolebygg er bedre tilpasset en moderne skolehverdag enn tradisjonelle klasseromsbygg. For barnehager er det viktig at det fysiske miljøet har en utforming som stimulerer til lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Kommunen vurderer at varierte undervisnings- og læringsformer, støttet av fleksible skolebygg, tilrettelagte fysiske barnehagemiljø og god pedagogisk kompetanse er til barns beste.

3.0 Vurderinger

3.1 Fysiske påvirkningsfaktorer rundt barns miljø og sikkerhet

Det foreligger et notat som beskriver dagens trafikksituasjon rundt enhetene på Båsmo, Ytteren og Gruben, samt situasjon ved en økning i elevtall og en eventuell omgjøring av Ytteren til barnehage²

Notatet viser at trafikksituasjonen både på Båsmoen og på Ytteren vil bli mer uoversiktlig enn den er i dag. Økningen i trafikk kan gi utfordringer knyttet til trafikksikkerhet for elever som skal gå eller sykle til skolen på Båsmo. På og rundt skolebygget på Ytteren vil det bli store endringer i trafikkbildet med bakgrunn i økt biltrafikk knyttet til henting og levering av barnehagebarn. En mer uoversiktlig trafikksituasjon fører til utfordringer knyttet til barns sikkerhet. Enkelte barn vil kunne ha utfordringer med å tilegne seg trafikkompetansen som trengs for å ferdes trygt. Skoleveien kan bli lengre for enkelte elever fra Ytteren skole som skal over til Båsmo. Skoleveien vurderes likevel ikke å bli uforholdsmessig lang for noen av disse elevene. En lengre skolevei vil imidlertid føre til at barna oppholder seg lengre i trafikkbildet.

Ved flere elever til Gruben vil det kunne bli flere busser til Gruben, og noe mer biltrafikk i forbindelse med henting og bringing til SFO. Det vurderes at kapasiteten for kollektivtrafikken er god i området, men at økt personbiltrafikk kan føre til utfordringer.

Trafikksituasjonen ved Lyngheim skole er i dag slik at bussene slipper av elevene ved holdeplass ved Skansen rundkjøring, og elevene går derfra til skolen via gangvei. Ved skoledagens slutt hentes elevene ved holdestasjonen i Nordlandsveien. Her er det god kapasitet og det vil ikke være utfordrende med flere busser i dette systemet. Flere elever til

² Notat fremtidig trafikksituasjon gitt alternativene – Asplan viak.

skolen vil likevel føre til økt biltrafikk og parkering ved skolen i forbindelse med levering og henting på SFO.

Reisetiden i buss for elever som i dag går på Skonseng vil kunne bli lengre enn den de har i dag for enkelte elever. En lang skolevei kan ha negative konsekvenser for barn og unge. Det blir mindre tid til hvile, lek, fritidsaktiviteter og lekser. Barn som går på skole langt unna, kan få mindre tid og anledning til å delta i lek og aktiviteter med venner i nærmiljøet. Dette kan gi en følelse av å være "langt unna" fellesskapet på skolen. Cirka 30 % av elevene ved Skonseng skole bor i dag så nært skolen at de kan sykle eller gå. Størstedelen av elevene tar allerede i dag tar buss til og fra skolen. For disse vil det være snakk om en forlengelse av en transport som de er vant til å forholde seg til.

Ved nedleggelse av skolen på Selfors med en overføring av elevene til Lyngheim barneskole, vil skoleveien gå gjennom et lite oversiktlig område nederst i Nordlandsveien under Vikabandet. I dette området er det doble kjørefelt inn i rundkjøringen hvor E12 og E6 krysses, og mye trafikk. Sammenslåing av disse skolene vil kunne bidra til et økt «barnetråkk» i et utsatt trafikalt område, også på fritiden.

Foreslåtte endringer i struktur og elevfordeling vil samlet sett kunne medføre til økt trafikk og en mer uoversiktlig trafikksituasjon i enkelte områder, samt en lengre reisevei for de fleste av barna som må bytte skole eller barnehage. Dette kan være en belastning for de det gjelder og for noen barn vil det ikke være til det beste. Kommunen vurderer at ulempen dette fører til for enkelte må veies opp mot hva som er det beste for de fleste barn. Videre at en ulempe på et område vil måtte veies opp mot at det totalt sett er flere fordeler ved å gjennomføre en struktur endring, enn å ikke gjøre dette. Kompenserende tiltak vil også redusere ulempen.

Oppgradering av bygningsmasse slik at romprogram og funksjoner fyller funksjonskrav i nyere regelverk, blant annet innen universell utforming og tilgjengelig garderobeplass og toaletter, vurderes å være til barns beste. Mulighetsstudiet for barnehage på Ytteren legger opp til at funksjonskravene i nyere regelverk fylles bedre enn det som er tilfelle med dagens situasjon. Avvikling av bygg med dokumenterte fukt-/tekniske problemer reduserer risiko for helseskadelig innneklimaforhold for de yngste barna som er særlig sårbare. Krav i helse og miljøforskriften og kunnskapsoppsummeringen fra FHI understreker betydningen av godt innneklima.

Skolebygget på Storforshei har i dag har flere utfordringer, og det er behov for oppgraderinger for å tilfredsstille dagens lovkrav. Renovering av skolen vurderes å være til det beste for elevene i denne skolekretsen.

Tiltak som kan avbøte for ulemper rundt barns miljø og sikkerhet:

- ✓ Båsmo: Det kan bli uoversiktlig med mange busser som skal opp på oversiden av idrettshallen, og man burde se på å tilrettelegge for å bruke buss-stoppet på nedsiden av skolen.

- ✓ Ytteren:
 - Parkeringsplassene nærmest barnehagen (dagens skole) bør på dagtid reserveres for henting og bringing.
 - Avsette ytterligere plasser til dette formålet i området som i dag benyttes som ansatteparkering.
 - Innføre begrensninger på muligheten for andre å parkere ved skolen på dagtid.
 - Tilrettelegges bedre for henting og bringing med sykkel og sykkelvogn inkludert plass til parkering av sykkelvogn.
 - Tiltak for å forbedre trafikksikkerheten fra busstopp frem til barnehagebygget.
- ✓ Gruben:
 - Parkeringsplassene nærmest skolen reserveres til korttidsparkering for henting og bringing til SFO.
 - Benytte etablert droppsone i Storgata for å lette på trafikksituasjonen på parkeringsplassen ved idrettshallen.
- ✓ Enkeltvedtak om egen skoleskyss for elever som får uforholdsmessig lang reisetid med kollektivtransport.
- ✓ Lyngheim: Tilrettelegging for foreldreparkering ved skolen.
- ✓ Trafikkvaktordning i området ved Vikabandet grunnet skolevei til Lyngheim for elever fra Selfors krets. Eventuelt tilby skoleskyss.
- ✓ Trafikkopplæring og øving i nytt trafikkbilde ved skoler og barnehager.
- ✓ Trafikk som tema på foreldremøter. Oppfordre til aktiv transport og tydeliggjøre gjeldende dropp-soner.

3.2 Barns sårbarhet

Båsmo og Ytteren utgjør allerede i dag et integrert lokalsamfunn. Skolene ligger tett og det er kort vei mellom boligområdene. Det er enkelt for barn og familier å bevege seg på tvers i hverdagen. Et eksempel er det felles idrettslaget, som samler barn og unge fra begge steder til trening, konkurranser og sosialt samvær. Barn i disse to kretsene benytter også felles ungdomsklubb. Dette skaper bånd og en felles identitet. Å se Båsmo og Ytteren som én felles krets vil derfor bygge videre på en allerede etablert tilhørighet.

Skolen på Skonseng fungerer i dag som en viktig sosial og kulturell møteplass i lokalsamfunnet. Skolen er et knutepunkt for felles tilhørighet og identitet for barn og familier, som bor geografisk spredt over et større område. Denne felles identiteten vil kunne svekkes om skolen forsvinner. Det kan bli vanskeligere å videreføre lokal kultur. Mindre sosial omgang lokalt kan bli en konsekvens ved nedleggelse, dersom det ikke finnes andre møteplasser som kan kompensere for dette. Elevene på Skonseng forslås delt mellom to ulike skoler, Gruben og Storforshei. Etablerte vennskap og relasjoner mellom barn som i dag er i samme barnegruppe vil kunne brytes opp. I barnemedvirkningen er bekymringer for tap av vennskap og relasjoner det mest fremtredende element, også i svarene til elevene fra

Skonseng. I tillegg er elevene opptatt av voksenrelasjonene og ønsker ikke å miste læreren sin. Nedleggelse av skolen på Skonseng har også noen konsekvenser som ikke isolert sett er positive for barn knyttet til lokal tilhørighet og transporttid i buss.

Skolen på Selfors fungerer i dag som en viktig sosial og kulturell møteplass i lokalsamfunnet. Skolen er knutepunkt for en felles tilhørighet og identitet for barn og familier som bor i området. Bydelen har egen identitet med lokal kultur med blant annet eget idrettslag. En nedleggelse av skolen vil kunne rokke ved forhold knyttet til barns fritid i lokalsamfunnet. I kommunedirektørens innstilling legges det opp til at skolen nedlegges og elevene overføres samlet til Lyngheim skole. En samlet overføring vil bidra til at relasjoner og vennskap kan ivaretas, noe elevene har vært opptatt av i medvirkningsprosessene. Elevene har i høringen vært bekymret for plassmangel, trafikksikkerhet, lengre skolevei og mer uro og bråk. Barnas uttalelser fra skolene handler om forhold som er naturlige konsekvenser av endringer. Det er undring, utrygghet, og tanker om hvordan det nye skal bli. En overgang ved endring i skolestruktur er i seg selv midlertidig. Barn vil være ulikt rustet til å håndtere en slik overgang, men de fleste barn er i stand til å håndtere endringer.

En sammenslåing av barnehager, som Ytteren Miljøbarnehage og Revelheia barnehage, vil gi en større barnehage enn det vi har i kommunen i dag. Det er i saken lagt til grunn at vi ikke kan se en sammenheng mellom kvalitet og størrelse på barnehagene i seg selv.

Mulige ulemper for barna vil handle om tilhørighet og nærmiljø. Dette er viktige faktorer for barnehagebarn og familiene deres, da relasjoner som skapes via barnehagen i stor grad videreføres til nabolag og lokalsamfunn. Barnehagenes uteområder benyttes i tillegg ofte som møteplass på ettermiddagstid, noe som kan bidra til større nettverk for familier. Det vurderes at sammenslåing av disse to barnehagene vil få størst konsekvens for barn fra Revelheia siden den nye barnehagen ligger i et annet lokalmiljø. De kan miste trening og kompetanse om sitt nærmiljø, blant annet trening i lokalt trafikkbilde. Også nærhet til skolen og overgangssamarbeidet er elementer som svekkes. Når to barnehager slås sammen fører dette til at en del barnehagebarn får lengre reisevei. En ny lokalisering på Ytteren vil gi økt transport for familiene på Gruben. Eventuelle nye utfordringer for familiene knyttet til frakt og logistikk vil kunne påvirke barna indirekte.

For særskilt sårbare barn er det avgjørende med et sterkt og samordnet lag rundt barnet i overgangen. Dette laget må bestå av tverrfaglig kompetanse – både internt i barnehager og skoler, og gjennom tett samarbeid med tjenester som helsestasjon, barnevern, PPT og psykisk helsevern. Her må tiltakene skreddersys i samarbeid med foresatte. Det bør legges til rette for at alle barn sikres likeverdig tilgang på tverrfaglig kompetanse. Tverrfaglig samarbeid er viktig for å kunne fange opp og følge opp barn i sårbare situasjoner. I de sosiale kriteriene i saken er tilgang på helsesykepleier i skolene trukket særskilt frem.

Tiltak som kan avbøte for ulemper av barns sårbarhet:

- ✓ Gode overgangsplaner som bidrar til trygging og forutsigbarhet i endringsfasen vil være viktig for å sikre at overgangen blir best mulig for barna.
- ✓ Styrke inkluderingen til nytt skolested og dets nærmiljø.
- ✓ Oppstart som bidrar til å skape nye trygge felleskap som eksempelvis fadderordninger og inkluderende klassemiljøaktiviteter. Ekstra fokus på klasseledelse, rutiner og sosial inkludering de første månedene etter sammenslåing.
- ✓ Dialog med hjemmet i overgangsfasen, informasjon og medvirkning
- ✓ Beholde primærkontakter og kjente voksne gjennom overgangsfasen så langt det går.
- ✓ Styrke laget rundt elevene med økt tilgjengelighet av helsesykepleiere og annet støttepersonell i overgangsperioden for psykososial oppfølging og støtte til følelsesmessig bearbeidelse der dette trengs.
- ✓ Barnehagen på Ytteren bør opprettholde forbindelsen til Gruben med planlagte turer og samarbeid med skolen og andre lokale lag/foreninger som barna har tilknytning til.
- ✓ Individuelle overgangsplaner for særlig sårbare barn. Ekstra støtte.
- ✓ Besøk i nye lokaler før flytting
- ✓ Holde elev- og barnegrupper samlet så langt som mulig.

3.3 Barns rett til utdanning

Barnehage:

Selv om retten til utdanning i barnekonvensjonen knyttes til skole, understrekes det også at utdanning skal støtte barnets utvikling og forberede det på livet. I Norge har vi lenge sett på barnehagen som starten på utdanningen, med et tydelig pedagogisk innhold og et ansvar for å gi barna et godt grunnlag for videre læring og utvikling. Barnehagen vurderes å være en viktig del av barnets samlede utdanningsløp, selv om det ikke er plikt til å gå i barnehage. Barnehagetilbudets kvalitet avhenger særlig av hvordan barnehagene organiseres, kompetansen i personalet og aktivitetstilbudet.

Fleksible bygg og ansatte som kan bidra på tvers av avdelinger medvirker til en god barnehagehverdag. Barnehagedrift i et skolebygg kan ha utfordringer knyttet til arealenes utforming. Løsninger som velges må fremme det pedagogiske arbeidet for barnehagen.

Det fysiske læringsmiljøet er av stor betydning for kvaliteten i barnehager, hvor en ofte anser det fysiske miljøet som den 3. pedagogen. Barn og pedagogene bør ha tilgang til flere typer rom for å ha mulighet til inndelinger i ulike grupper. Løsningen bør sikre egnede, skjermede og aldersadekvate arealer, eksempelvis for hvile, stellerom, småbarns -toalett, skjermede utearealer, egen inngang m.m.

Revelheia barnehage har over tid hatt utfordringer med tilgang på personell og stabilitet i drift. En endring til en situasjon som sikrer større stabilitet i bemanning og pedagogisk tilbud i oppdaterte lokaler vil kunne gi en positiv konsekvens for barna i barnehagen. Flytting av Ytteren miljøbarnehage kan, dersom barnehagens miljø avgrenses og tilpasses, styrke overganger og faglig samarbeid med skolen.³

Større barnegrupper kan oppleves som uoversiktlige og mindre trygge for enkelte barn, og det kan være en risiko for at særpreg og tradisjoner fra de opprinnelige barnehagene går tapt. Det kan i tillegg bli vanskeligere å opprettholde tett kontakt mellom barnehagen og hjemmet i en større organisasjon. Små barnehager i nærmiljøene vurderes i større grad å fremme trygghet, forutsigbarhet og lokale møteplasser.

Samtidig gir større barnehager mulighet for et bredere fagmiljø. Flere ansatte med ulik kompetanse kan samarbeide tettere, dele erfaringer og utvikle et mer variert og tilpasset tilbud. Fleksibilitet i bemanningen gjør det lettere å opprettholde kontinuitet i tilbudet ved sykdom, permisjoner eller annet fravær, noe som skaper en mer stabil hverdag for både barn og foreldre.

Barnehageloven (§ 2) fastslår at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som ikke bare gir tilsyn og omsorg, men også legger til rette for læring, utvikling og danning. Grunnleggende verdier som demokrati, likestilling og respekt skal formidles gjennom tilbudet. Et stabilt og godt bemannet fagmiljø er derfor avgjørende for å kunne oppfylle lovens krav og sikre et likeverdig pedagogisk tilbud til alle barn.

Rekruttering av pedagoger og tilgang på vikarer har blitt stadig mer utfordrende, og flere barnehager må søke dispensasjon fra pedagognormen. Dette setter både stabilitet og kvalitet på det pedagogiske tilbudet under press, og gjør at kommunen i dag ikke kan sikre et likeverdig tilbud til alle barn.

Kommunen vurderer derfor at strukturelle grep, som sammenslåing av barnehager til større enheter, vil gi bedre kontinuitet, fleksibilitet og et mer robust pedagogisk tilbud. Med riktig organisering vil dette være til det beste for barna, da alle vil få et forsvarlig pedagogisk tilbud og et stabilt barnehagemiljø.

Flyttingen av Revelheia barnehage fra Gruben til Ytteren vil føre til et underskudd på barnehageplasser i Gruben bydel. Samtidig vil det gi flere plasser i Båsmo/Ytteren bydel hvor det fra før er to kommunale og tre private barnehager.

Skole:

Det er foreslått at Båsmo og Ytteren skal utgjøre én felles skolekrets. I forslaget inngår det at skolebygget på Ytteren omformes til et flerbrukshus, hvor en mindre én-parallels skole

³ [Menon-Rapport 10.10.25](#)

inngår sammen med flere andre funksjoner. Samtidig foreslås det at elevkapasiteten ved Båsmo barneskole utvides ved at skolen tar imot elever som i dag går ved Ytteren barneskole. Et flerbrukshus vil kunne styrke samarbeid mellom de ulike aktørene i bygget.

Løsningen med å se klassekapasitet i sammenheng mellom to lokasjoner vil gi fordeler med optimalisert ressursutnyttelse og fordeling av menneskelige ressurser, noe som igjen kan bidra til å sikre et mest mulig likeverdig tilbud. En ulempe ved løsningen vil være at elevmassen ved dagens Ytteren barneskole splittes og fordeles mellom de to skolene. En annen langsiktig konsekvens vil være at familier i området får senere avklaring og mindre forutsigbarhet når det kommer til hvilken skole barna skal starte på. Spesielt vil dette gjelde familier bosatt i Ytteren. Det er etter kommunens vurdering ikke kunnskap som tilsier at skolemiljøet for elevene vil bli dårligere ved at Båsmo og Ytteren skolekrets slås sammen. Skolens miljø og kultur er avgjørende for elevens trivsel. Skolens størrelse eller geografiske nærhet til hjemmet vurderes å ha liten direkte betydning for læringskvaliteten. Flere elever per klasse vil kunne gi noen ulemper som mer støy og mindre individuell oppmerksomhet.

Forslaget om å overføre elevene ved Selfors skole til Lyngheim er en løsning som ikke splitter barnemiljøet og alle elevene flyttes samlet til nytt skolested. Kommunen vurderer at dette vil bidra til at vennskap og relasjoner mellom barna ikke splittes opp, noe elevene ved skolen på Selfors er opptatt av. Løsningen vil samtidig legge godt til rette for at skolens personale kan følge barna i overgang til nytt sted. Barna får dermed beholde sine sosiale nettverk og kan ha disse som et utgangspunkt for videre sosial integrering i nytt miljø. Skolen på Lyngheim har tidligere hatt betydelig flere elever enn i dag, og det vurderes derfor at den vil kunne ta imot elevene fra Selfors uten å gjøre større endringer i organisering eller bygningsmasse. Ved Lyngheim barneskole er elevene positive til å ta imot elever fra Selfors og elevene mener de vil ha plass til flere. Lyngheimelevenene er imidlertid opptatt av at barn som bor i Fageråsen, Ytre- og Indre Langnes ikke skal overføres til Haukens skole. Dette gjelder i dag 15 av skolens elever, og vil være en negativ konsekvens for barna det gjelder.

Lyngheim barneskole er foreslått flyttet til bygget Rana Ungdomsskole avdeling Mo i 2028. En konsekvens av dette vil bli felles bruk av spesialrom mellom de to skolene. Det vil kunne føre til sammenblanding av elevene fra begge skolene. Elevene, både ved barnetrinn og ungdomstrinn, har i medvirkningen gitt uttrykk for at barneskole- og ungsomskoledrift ikke passer sammen.

Lærere er utdannet i å tilpasse undervisning og aktiviteter til elevenes ulike behov. Fagkompetanse er viktig for å kunne identifisere utfordringer tidlig, tilrettelegge for inkludering og bruke varierte metoder som fremmer læring for alle. Dette vektet spesielt i møte med barn med særskilte behov. Tilgang på fagkompetanse er en av de mest avgjørende faktorene for å sikre kvalitet i skolen, de ansatte utgjør den viktigste ressursen. Fremtidsutsikter viser at vi vil i enda større grad mangle kvalifiserte fagpersonell og ha utfordring med tilgang på vikarer. Dette rammer særlig i distriktet og kan føre til at kvaliteten på læringstilbudet svekkes fordi det dekkes av ansatte uten formell utdanning.

Gode relasjoner mellom lærer og elev er en viktig faktor for læringsresultater og trivsel. Den samlede kvaliteten på opplæringen er det som har størst påvirkning av elevenes faglige resultater. Det betyr at kvaliteten på skoletilbudet ikke nødvendigvis blir hverken bedre eller dårligere grunnet skolens størrelse i seg selv. På den positive siden vil likevel større skoler kunne bidra til et større fagmiljø for lærerne, noe som fremmer deling av kunnskap og samarbeid, som er viktige elementer for kvalitet. Videre fører mangel på vikarer til underbemanning og økt arbeidspress for de ansatte i den daglige driften. Vi ser det allerede i dag på SFO. Situasjonen gir et tydelig signal om behovet for økt rekruttering, kompetanseheving og mer bærekraftig ressursbruk. Med de prognoser som ligger foran oss når det kommer til tilgang på arbeidskraft, ses det ikke som tilstrekkelig å bare sette inn rekrutteringstiltak. Kommunen vurderer det som nødvendig at det settes inn innsats på alle områdene, altså både rekrutteringstiltak, kompetanseheving og samordning for en mer bærekraftig ressursbruk, slik at sektoren blir bedre rustet til å møte fremtiden.

Samlet sett vurderer kommunen at de foreslåtte endringene gir både fordeler og ulemper for barna. Endringer i skolekrets og struktur kan skape utrygghet og tap av forutsigbarhet for enkelte, særlig der elevgrupper splittes eller skolevei blir lengre. Samtidig gir forslaget bedre forutsetninger for å sikre stabile fagmiljøer, tilgang på kvalifisert personell og et likeverdig pedagogisk tilbud over tid. Kommunen vurderer videre at barnets beste særlig ivaretas gjennom tiltak som styrker den samlede kvaliteten i opplæringstilbudet, sikrer stabilitet og reduserer sårbarhet knyttet til bemanning

Barns rett til utdanning handler både om tilgang og kvalitet. Kommunedirektørens forslag vurderes å gi mulighet til å sikre og opprettholde god undervisningskvalitet i et godt og barnevennlig miljø.

Tiltak som kan avbøte for ulemper for barns rett til utdanning:

- ✓ Etablere større og stabile robuste organisasjoner. Sikre tilgang og likeverdighet gjennom ressursfordeling og kvalifisert bemanning.
- ✓ Bygge større fagmiljøer – uten at barn mister oversikt og tilhørighet.
- ✓ Utvikle trygge, inkluderende barnemiljøer. Tydelige planer for godt og trygt miljø.
- ✓ Bygg som støtter pedagogikken. God medvirkning i utforming av nye lokaler. Tilrettelegging som gir rom for barnehagepedagogikk ved nåværende Ytteren barneskole.
- ✓ Åpnes for enkeltvedtak om skoleplass ved Lyngheim for elevene i Fageråsen, slik at disse får fullført sitt barneskoleløp ved Lyngheim.
- ✓ Styrke rekruttering, vikarordninger og kompetanseheving. Målrettede rekrutteringstiltak, f.eks. trainee-ordninger, stipendordninger, «jobb mens du studerer»-løp. Fagsamlinger og videreutdanning i pedagogikk, spesialpedagogikk og ledelse

- ✓ Felles bruk av barneskole og ungdomsskole av spesialrom ved avd. Mo kan avbøtes noe med god timeplanteknisk planlegging og bruk av egen inngang for ungdomsskoleelever.

4.0 Avveining mot andre hensyn

4.1 Økonomisk bærekraft

Den demografiske utviklingen gjør at vi i årene fremover vil få færre barn og unge og antallet eldre vil gå betydelig opp. Ut fra dette er det en forventning fra statlige myndigheter om at Rana kommune skal snu ressursinnsatsen i takt med denne utviklingen. Det er forventet at grep som tas i større grad vil bidra til at bemanningsnormer kan overholdes innenfor de tildelte rammene.

Utgiftsbehovet i helse og mestring forventes å øke med 188,8 mill. kr. i løpet av de neste 10 årene. I samme periode er det forventet at utgiftsbehovet skal gå ned i oppvekst og kultur med 81,7 mill. kr.

Redusert antall elever vil gi reduserte rammeoverføringer for skole noe som gjør det ekstra utfordrende å opprettholde en desentralisert struktur med et fullverdig pedagogisk innhold.

4.2 Tilgang på personell

Antallet innbyggere i arbeidsfør alder forventes å gå kraftig nedover de neste årene. Bare i Rana forventes det at en vil være mer enn 1900 færre i arbeidsfør alder i 2050 og utviklingen går raskt. Fremover vil ikke økonomi være den største utfordringen, men tilgangen på kvalifisert arbeidskraft.

Barnehagen er en viktig arena i barn og unges utvikling. Den skal bidra til at barna får muligheten til å bli robuste, oppleve inkludering, læring og mestring. Skolens hovedoppgave er å tilby god og tilpasset opplæring til alle elever.

Kommunen har ansvaret for å sikre en barnehage- og skoledrift som prioriterer denne oppgaven. Et tilbud som opprettholder faglig og pedagogisk kvalitet i tråd med normer og krav til utdanning, vil på sikt være det beste for flest barn. Større grad av samordning vurderes samlet sett til å være det som best sikrer et likeverdig tilbud gjennom tilgang på faglig kompetanse og nok ansatte.

Mangel på kvalifiserte lærere og fagarbeidere til skole og SFO er en økende utfordring i skolesektoren. Det samme gjelder tilgang på spesialpedagoger og annet støttepersonell. Samordning av de pedagogiske ressursene vil kunne sikre at alle elever får et likeverdig og tilpasset opplæringstilbud. En slik samordning gjør det også mulig å prioritere innsats der behovene er størst.

Selv om de fleste skolene i dag har tilstrekkelig personell til å drive forsvarlig, er vurderingen at dette fremover vil bli en stadig større utfordring. Det blir vanskeligere å skaffe nok lærere og andre ansatte, noe som er en forutsetning for å kunne gi et tilfredsstillende tilbud.

Det vurderes dermed at det er til barns beste at kommunen rigger seg på en måte som sikrer at gode fagmiljøer og tverrfaglig kompetanse blir tilgjengelig for alle barn og elever også for fremtiden.

Grep som sikrer gode pedagogiske tilbud og likeverdig utdanningsløp, samt ekstra innsats der det er behov for dette, vurderes å veie tyngre enn andre hensyn. Det er forventet at grepene som tas vil bidra til mer robuste fagmiljøer, samt styrke handlingsrommet for å jobbe med forebyggende og tidlig innsats innenfor de tildelte rammene.

En mer bærekraftig ressursbruk av kvalifisert personell vil innebære samordning av barnehage- og skoletilbud. Det å sikre en organisering som er bedre rigget for en fremtid med mer begrenset tilgang på menneskelige ressurser og kompetanse vurderes til å være til barns beste på sikt. Dersom kommunen ikke gjør strukturelle grep, vil utfordringer med å sikre tilstrekkelig og kvalifisert personale øke, og det blir vanskelig å opprettholde et likeverdig og forsvarlig pedagogisk tilbud i kommunens barnehager og skoler. Disse utfordringene ser vi allerede konturene av da vi allerede i dag kan slite med å få den personalmessige kabalen til å gå opp i enkelte barnehager og skoler

4.3 Bærekraftig bruk og vedlikehold av bygg og infrastruktur

Gamle bygg med høyt energiforbruk og dårlig inneklimate bidrar både til unødvendige klimautslipp og svekket trivsel og helse for barna. Som en del av en forsvarlig oppvekststruktur er det behov for å erstatte utdaterte og lite energieffektive lokaler med bygg som er bedre isolerte, mer miljøvennlige og tilpasset dagens krav rundt ivaretagelse av barnas helse, sikkerhet og læring. Oppgradert bygningsmasse vurderes både til å ivareta barnets rett til et trygt og helsefremmende miljø, og til å redusere kommunens klimaavtrykk over tid. Dette vil også være barns beste.

Dersom forslaget gjennomføres, vil dette kunne gi rom for at enkelte gamle og lite energieffektive bygg oppgraderes eller utgår og erstattes med nye og mer energieffektive bygg.

4.4 Vekstkraft og attraktivitet

Skoler og barnehager er viktige for lokalsamfunnets attraktivitet og utvikling. Når slike tilbud legges ned, kan det svekke området's tiltrekningskraft for barnefamilier og gjøre det mindre aktuelt å bosette seg der. På sikt kan dette føre til redusert innflytting, noe som igjen påvirker både befolkningsgrunnlaget og tjenestetilbudet negativt. For barn og unge kan en konsekvens på sikt være færre jevnaldrende og mindre tilhørighet til nærmiljøet.

5.0 Sammenfatning og konklusjon

Endring i skole og barnehagestrukturen vil medføre noen negative konsekvenser for enkelte barn og familier. Det samme vil det gjøre å opprettholde dagens struktur.

Hvilket tilbud kommunen er i stand til å gi er av betydning for barna. Allerede i dag er tilstrekkelig bemanning og fagkompetanse kritiske faktorer for å kunne gi et stabilt og likeverdig barnehage- og skoletilbud. Selv om man kunne ønske at dette var annerledes, er dette en utfordring kommunen må forholde seg til og angripe på flere måter.

Sammenslåing av barnehager til større driftsenheter vurderes samlet sett å gi flere positive konsekvenser enn negative for barna og dermed være til det beste for barna, gitt at en lykkes med endringsprosessene og beholder dagens personell.

Sammenslåing av skoler vil medføre noen negative konsekvenser for enkelte grupper med barn. Tap av tilhørighet og tilknytning til nærmiljø vil kunne gi en negativ konsekvens for barna ved skolene i forbindelse med prosessen. Noen barn som allerede i dag har lang reisevei, vil kunne få en enda lengre reisevei. En del barn som i dag kan gå eller sykle til skolen må ta buss. Det vurderes også som en tilleggsbelastning i overgangsfase til ny struktur at elevmassen ved skolene ved Ytteren og Skonseng skal deles opp og få nytt skolested ved forskjellige steder, i stedet for å overføres samlet til et nytt sted.

Ingen av de berørte skolene som er berørt av innstillingen utmerker seg med at de i dag har et dårlig undervisningstilbud, eller at de er spesifikt rammet av tilgang på kompetanse. Det samme gjelder for barnehager.

Likevel er det slik at tilgang på kompetanse og fagfolk i sektoren som helhet er en utfordring kommunen allerede ser konturene av, og som kommunen må planlegge for. Kommunen vurderer at det er til det beste for kommunens barn at man kommer i forkant av disse utfordringene, slik at man i så stor grad som mulig sikrer et likeverdig, og pedagogisk godt tilbud til alle.

Endringer kan for mange barn føre til utrygghet knyttet til det å gå inn i noe ukjent. Overganger kan være krevende, men de fleste barn har evne til å finne trygghet og bygge relasjoner i nye omgivelser. Både barnehager og skoler er gode på å overgangsarbeid og har kunnskap om hvilke barn som vil trenge et forsterket og tilpasset opplegg for å mestre dette på en god måte.

Negative konsekvenser ved strukturendringer knyttet til reisevei, trafikk, endringer i sosiale miljøer og etablerte tradisjoner og kulturer vil kreve at det settes inn kompensierende tiltak som kan bidra til å motvirke noen av de negative konsekvensene på kort sikt. På lengre sikt vil de fleste av ulempene avta, da det i hovedsak er snakk om utfordringer knyttet til selve

endringen som vil avta over tid. Barnetallet vil også synke ifølge de prognoser som foreligger.

Strukturendring vil medføre enkelte negative konsekvenser, men kommunen mener at endringer på relativt kort sikt samlet sett vil være til det beste for barna i kommunen på grunn av tilgang på fagkompetanse og tilstrekkelig bemanning i skole og barnehage.

Dette vil på sikt gi økt forutsigbarhet og et bredere fagtilbud ved den enkelte skole, samtidig som det bidrar til å opprettholde robuste og kvalitativt gode fagmiljøer som er nødvendige for å sikre kvalitet i elevenes opplæring.

Det legger også til rette for at skolene kan beholde tilstrekkelige ressurser i laget rundt eleven, slik at støttefunksjoner og tverrfaglig kompetanse er tilgjengelig der behovene oppstår. Å ha et sterkt og sammensatt lag rundt eleven, i tillegg til læreren, er viktig for alle elever, men har særlig stor betydning for de mest sårbare barna.

Vedlegg:

Barns synspunkter – delprosess 3 - medvirkning og høring